

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Projev prvního náměstka ministra školství a kultury s. V. Křístka na jubilejní slavnosti JČMF 18.4. 1962 v Karolinu

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 7 (1962), No. 6, 325--326

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138802>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1962

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

budování komunismu. Strana i vláda to zdůrazňovaly v mnohých svých dokumentech a daly v nich základní směrnice pro naši práci. Konkrétní propracování tohoto programu pro nejbližší tříletí, jakož i vypracování souhrnné perspektivy pro vzdálenější období je úkolem, o němž jedná sjezd na svých pracovních schůzích.

Mám-li stručně vyjádřit hlavní rysy činnosti Jednoty v průběhu těch sto let jejího trvání, charakterizoval bych je takto: hluboký a nezištný zájem o pokrok a rozkvet matematiky a fyziky v celé jejich šíři, dobrovolná a velmi vážná práce na těchto cílech, krásná kolektivní spolupráce uvnitř Jednoty a pak svépomoc. Její dnešní mohutný rozvoj svědčí o tom, že se jí skvěle pracuje ve státě socialistickém. To je základ a nejlepší její oprávnění i dnes. Tím je také nejvýrazněji vyjádřen její pokrokový charakter, od něhož se nikdy v celých sto letech svého trvání neodklonila. Socialistický dnešek staví před Jednotu nové velké úkoly. Spojení vědy a školy se životem, pojetí vědy jako výrobní síly kladou její práci nové úkoly. Jest na nás, dnešních členech Jednoty československých matematiků a fyziků, abychom tyto velké úkoly plnili, tyto nové problémy řešili a tak přispěli svou hřívnou k dosažení těch velkých cílů, které si klade pod vedením Komunistické strany dělnická třída Československa a všechen československý lid.

PROJEV
PRVNÍHO NÁMĚSTKA MINISTRA ŠKOLSTVÍ A KULTURY
S. V. KRŽÍTKA
NA JUBILEJNÍ SLAVNOSTI JČMF 18. 4. 1962 V KAROLINU

Připojuji se jménem ministerstva školství a kultury k četným gratulantům Jednotě čs. matematiků a fyziků, která v těchto dnech slaví 100. výročí svého trvání.

Je v mnohaleté tradici Jednoty starat se o otázky pedagogické. Vždyť např. celá starší generace středoškoláků, která vyrůstala v době první republiky, se učila z učebnic matematiky od významných členů Jednoty, profesorů ČERVENKY, BYDŽOVSKÉHO, VOJTĚCHA, VALOUCHA a z učebnic fyziky od ŠMOKA, JENIŠTY, MAŠKA a NACHTIKALA. A všechny tyto učebnice nesly známý znak Jednoty: JČMF.

Mezi učiteli středních škol byly známy výborné učební pomůcky vyrobené v továrně Jednoty, ve „Fysmě“, a známá byla odborná a metodická literatura vydávaná Jednotou. Učitelé matematiky a fyziky se zájmem a s prospěchem četli „Přílohu didakticko-metodickou“ k časopisu Jednoty, neboť to byl v tehdejší době v podstatě jediný časopis obírající se didaktikou matematiky a fyziky. Mezi žáky středních škol zajímaví se o matematiku a fyziku byl velmi oblíben časopis „Rozhledy“.

Jednota vždy stála v otázkách školské politiky na straně pokroku a svými reformními návrhy značně přispívala k jeho postupné realizaci.

S potěšením mohu konstatovat, že Jednota v současné době, v době velkých revolučních společenských změn, je věrna své pokrokové tradici. Jednota sleduje s poro-

zuměním velké úkoly, které řešíme při budování nového socialistického školství, a přispívá význačnou měrou k jejich realizaci.

Zmíním se jen krátce o některých nejdůležitějších. Jednota značně přispěla k ujasňování koncepce střední všeobecně vzdělávací školy, k zavedení její diferenciaci a zvláště k zřízení matematicko-fyzikální větve. Mnoho jejích členů v pobočkách a v různých komisích hodnotilo návrh učebních osnov škol I. a II. cyklu a provádí recenze nově připravovaných učebnic.

Je důležité, že Jednota věnuje také velkou pozornost správné a přesné terminologii v matematice a fyzice. Přesné a jasné vyjadřování umožňuje žákům, aby hlouběji pochopili základní pojmy obou věd. Vydání „Názvů a značek školské matematiky“ a obdobný návrh připravovaný pro fyziku poslouží jak autorům, tak učitelům při výkladu a žákům při učení.

Velmi významná je činnost Jednoty v oblasti žákovských soutěží, v matematické a fyzikální olympiádě. Vliv obou soutěží, zvláště starší soutěže matematické, je obrovský. Oběma soutěžím se daří podchycovat a budovat zájem u žáků nadaných pro tyto předměty, jež jsou tak důležité pro rozvoj moderní vědy a techniky. Je potěšitelné, že obě soutěže podchycují asi 20 000 žáků ročně a jejich počet rok od roku stoupá.

Obdobným způsobem pomáhá žákům a studentům časopis Jednoty „Rozhledy matematicko-fyzikální“, který právě v tomto roce vychází ve 40. ročníku.

Velký organizační rozvoj našeho školství a prudký, nebývalý rozvoj našeho průmyslu způsobil sice dočasný, ale velmi citelný nedostatek odborně vzdělaných učitelů matematiky a fyziky na všech stupních škol. Je proto velmi cenné všechno to, čím Jednota pomáhá při doškolení, odborném a metodickém vzdělávání našeho učitelstva. Za poslední léta proslovili členové Jednoty mnoho set přednášek pro naše učitele. Jednota uspořádala četné konference o vyučování matematice a fyzice a připravuje další, uspořádala několik desítek letních doškolovacích kursů a tím vším významnou měrou přispěla ke zvýšení úrovně vyučování matematice a fyzice.

Je mou milou povinností poděkovat všem pracovníkům, kteří se o tuto činnost zasloužili, za jejich obětavou a společensky důležitou práci a vyslovit přesvědčení, že i v budoucnosti bude moci ministerstvo školství a kultury s jejich pomocí počítat.

Jednotě čs. matematiků a fyziků přeji jménem ministerstva školství a kultury v její záslužné práci do dalších let mnoho zdaru.

PROJEV

REKTORA KARLOVY UNIVERSITY S. J. PROCHÁZKY NA JUBILEJNÍ SLAVNOSTI JČMF 18. 4. 1962 V KAROLINU

Vážené shromáždění!

Jsem šťasten, že k významnému výročí Jednoty čs. matematiků a fyziků mohu tlučmočit upřímná blahopřání jménem vysokých škol v republice, jménem Karlovy university, na jejíž půdě Jednota před 100 lety vznikla.